Van een hoop klei tot e

Kinderen van IBO 't Pagadderke creëren hun k

Kunstzinnige activiteiten met kinderen zijn een ideale manier om respect voor diversiteit en sociale inclusie te versterken. Kinderen kunnen zich, over taalgrenzen en andere verschillen heen, uitdrukken door het kunstwerk dat ze vormgeven. Het initiatief voor buitenschoolse kinderopvang (IBO) 't Pagadderke in Gent investeert daarom intensief in kunstzinnige activiteiten.

In het voorjaar van 2007 trokken de kinderen en begeleiders door Gent, om op tal van plaatsen het kunstpatrimonium te bekijken. De kinderen ontdekten beelden van grote helden van weleer en kleinere hedendaagse standbeelden. Al die indrukken vormden stof voor discussie in de opvang. Wat is een standbeeld nu eigenlijk? En kunnen we dat ook zelf maken?

Het antwoord op deze laatste vraag was volmondig: ja. De zomer van 2007 was het ideale moment om de beeldhouwers aan de slag te laten gaan. Maar voor de kinderen het beeld uitwerkten, kregen ze eerst ruimte en tijd om zich voor te bereiden. Zo was er een sessie vrij tekenen met houtskool en pastelkrijt. De creatievelingen zetten grillige, strakke en soms concrete vormen op papier. In een tweede opdracht moest een aantal kinderen poseren als levend beeld, terwijl ze door de andere kinderen in houtskool geschetst werden. Ze genoten ervan om de verschillende materialen te testen en het resultaat op papier te zien verschijnen.

Grote plakken natte klei

Na deze voorbereiding kon het grote werk beginnen. 't Pagadderke nodigde kunstenaar Nadine De Meester uit, die kunstwerken creëert in beton en brons. Voor het project in 't Pagadderke ging Nadine met klei aan de slag. 'Zelf had

kiddo 1 2008 pag 08-44.indd 26 16-1-2008 16:27:37

een echt standbeeld

n kunstwerk

ik zo'n project nog nooit gedaan', geeft ze toe. 'Maar ze hadden me dit vanuit de opvang voorgesteld, en ik wou het graag eens uitproberen. Ik ging de uitdaging samen met de kinderen aan.'

Toen de eerste grote plakken natte klei op tafel kwamen, waren de kinderen meteen dolenthousiast. Met een touw sneden ze er plakken af, die ze op een grote hoop stapelden. Dit moest de 'basis' van hun standbeeld worden. Nadine gaf tussendoor uitleg aan de makers: 'We hebben in de stad al rondgekeken hoe beelden eruitzien. Jullie mogen er nu zelf een maken. Je kunt de klei kneden, of in stukken verbrokkelen. Maar we moeten wel tot een resultaat komen, en voor een keer zijn het geen kleine potjes of asbakjes.' (lacht)

Remzo was een van de kinderen die zijn vakantiedagen in 't Pagadderke doorbracht. De klei fascineerde hem en hij begon meteen te boetseren. Na een paar minuten toonde hij trots zijn eerste creatie: 'Kijk, ik heb al een beeldje!' Het resultaat was vrij abstract, maar leuk. Alice hield het liever bij pannenkoeken uit klei: die waren makkelijk om te maken!

Na een tijdje besloot Nadine om de groep in tweeën te splitsen, volgens de leeftijd van de kinderen. Zo konden ze meer op hun eigen tempo werken. Jana, Megane en Bo behoorden tot de oudste groep en keken vol verbazing toen Nadine in hun grote hoop klei een gezicht begon te boetseren. 'Je hebt toch wel eens in de spiegel gekeken?', vroeg Nadine. 'Dan weet je hoe we eruitzien, en kun je een gezicht maken.' Megane, Bo en Jana klopten de klei met een houten hamertje tot een nog stevigere hoop. Het begon stilaan op een beeld te lijken…

De groep met de jongste beeldhouwers volgde het voorbeeld. Nadine had op hun tafeltje een hoop klei klaarge-

> De kunstenaars vonden hun eigen werk best wel indrukwekkend

kiddo 1 2008 pag 08-44.indd 27 16-1-2008 16:27:59

legd. Ook hier vonden Alice, Mayemana, Remzo en Femke het fijn om de massa bij elkaar te kloppen met hamertjes. Mayemana begon als eerste een vormpje te kneden met de klei die voor haar lag. 'Kijk, ik heb een olifant!', riep ze. Maar de slurf van het dier bleek wat fragiel en brak meteen af… Opnieuw beginnen dus.

Boetseren, bestuderen, pauzeren

Toen de kinderen kleine snijmesjes ontdekten om repen uit de klei te halen, was het feest compleet. Ze peuterden erop los, en de ene reep klei na de andere viel van hun 'beeld' af. Heel erg leuk, maar zo bleef er van het kunstwerk niet echt veel meer over… Nadine besloot om de mesjes weg te nemen. In ruil mochten de kinderen met spatels patronen in hun hoop klei krassen. Nadine nodigde de kinderen na heel wat intensief werk uit, om even te stoppen met boetseren. Zo konden ze elkaars werk bestuderen. Het lokte tal van reacties uit. 'Hij kijkt triest', was de reactie op een van de geboetseerde gezichten. Maar de kunstenaars vonden hun eigen werk wel indrukwekkend. En na zo veel inspanningen was een rustpauze eigenlijk wel op z'n plaats. Begeleidster Lieve nodigde alle kinderen uit op de speelplaats voor een glas fruitsap…

Tijdens die rustpauze besloot Nadine dat ze het project een andere richting zou uitsturen. 'De kinderen waren best wel enthousiast over deze activiteit', zegt ze. 'Ze leefden zich uit en bewerkten de klei met heel veel gedrevenheid. Maar het werd wat moeilijk om op deze manier tot een resultaat te komen. Het verhaal bleef erg abstract omdat ze niet echt wisten 'wat' ze wilden maken.'
De omgeving rond 't Pagadderke bood uiteindelijk een goede oplossing. Nadine liet de kinderen er de volgende dag rondkijken, en opsommen wat er te zien was. Een van die elementen mochten ze uitvergroten in het standbeeld. Zo zou het kunstwerk, dat een vaste plek kreeg op de speelplaats, voor de kinderen beter 'herkenbaar' zijn.

De Pagaddertjes

Na heel wat denk- en boetseerwerk was het standbeeld van 't Pagadderke een eigen leven gaan leiden. Nadine koos er uiteindelijk voor om de kinderen op een groot, plat vlak te laten boetseren. Een tweedimensionaal beeld was voor hen makkelijker uit te werken dan een driedimensionaal exemplaar. Alle creatieve deelnemers bewerkten zelf 'hun' stukje klei, en gaven dat een plaats in de grotere creatie van Nadine. Zij zorgde voor twee aangezichten in het midden, die meteen de titel van het kunstwerk bepaalden: De Pagaddertjes. Nadine maakte van de kleiconstructie een gipsen mal, die werd volgegoten met beton. De week erna, op een zonnige dinsdagmorgen in de zomer van 2007, was de kunstenares opnieuw te gast in de buitenschoolse opvang. De gedroogde mal werd voorzichtig omgekeerd, en Nadine nodigde de kinderen uit om te helpen bij het wegkappen van de kalklaag.

De kandidaat-kappers beseften al snel dat er behoorlijk wat brute kracht nodig is om de mal van het echte werk te scheiden. Hamers en beitels tikten dat het een lieve lust was. Na een paar uurtjes werk, een rustpauze en hard labeur door jong en oud was het kunstwerk een feit. 'De Pagaddertjes' kreeg een plek op de binnenspeelplaats van de opvang, waar ze intussen een vaste waarde tussen de spelende kinderen is geworden. Dit kunstzinnige project heeft in 't Pagadderke een nieuwe creatieve voetafdruk nagelaten en de band tussen kinderen extra versterkt. •

kiddo 1 2008 pag 08-44.indd 28 16-1-2008 16:28:16